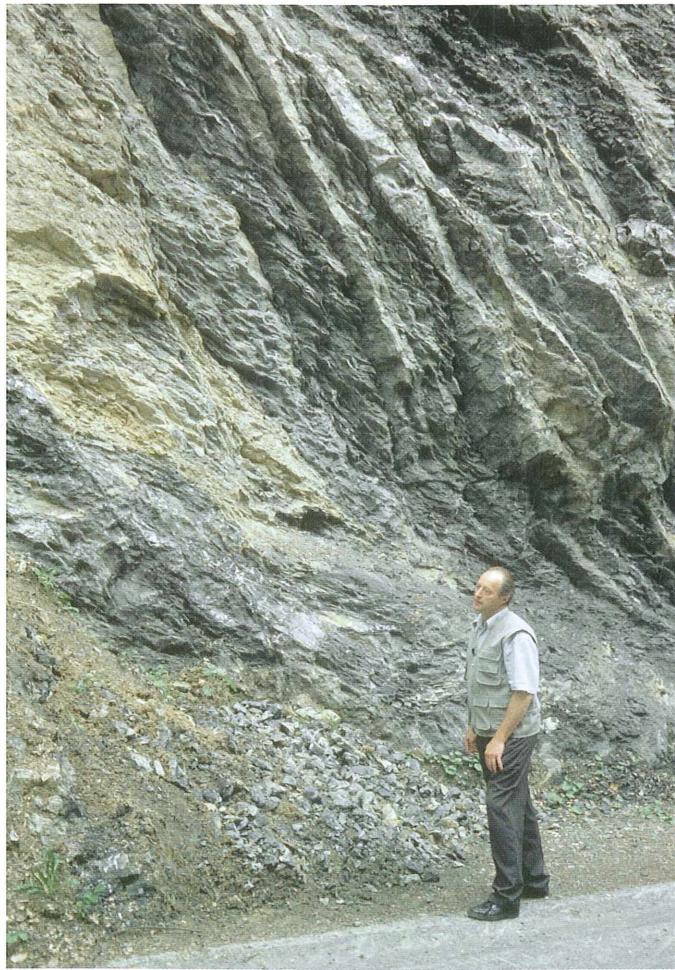

Kalcitovi dvojčki iz Selc

Renato Vidrih, Vili Rakovc

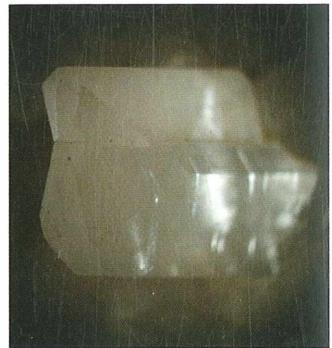
Ob vzdrževalnih delih in utrjevanju brežine na cesti, ki pelje od Selc pri Železnikih v Selški dolini proti Golici, so leta 2002 odkrili plasti močno nagubanih in razlomljenih kamnin z bogato mineraliziranimi razpokami. Ob enem prelomu je celo izvir tople vode.

Odkritelj nahajališča Vili Rakovc pred tektonsko zdrobljenimi kamninami ob cesti Selca – Golica. Foto: Renato Vidrih

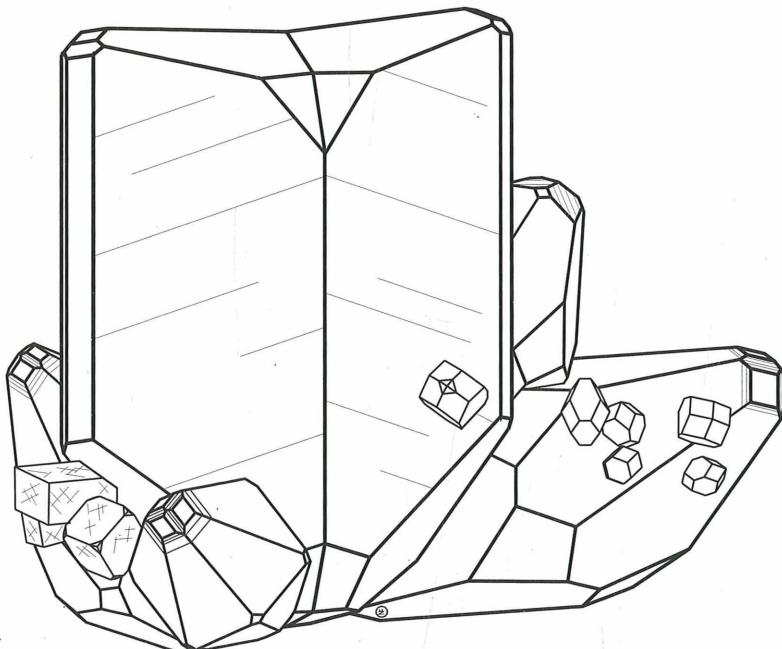
Zdvojčeni kristali kalcita v črnem apnencu; 4 x 2 mm. Najdba in zbirka Vilija Rakovca. Foto: Miha Jeršek

Dvojček kalcita z lepo razvitim vrhom kristala; 3 x 2 mm. Najdba in zbirka Vilija Rakovca. Foto: Miha Jeršek

Širšo okolico nahajališča gradijo predvsem skrilavi glinavec, meljevec, peščenjak in konglomerat permokarbonske starosti. Proti severozahodu mejijo na srednjepermske grödenske sklage, ki jih gradijo rdeči in zelenkastosivi peščenjaki, meljevci s prehodi v skrilavi glinavec in konglomerat ter zgornjepermski temnosivi apnenec in dolomit. Permokarbonske in permske plasti so proti severozahodu narinjene na plasti različnih geoloških starosti – triasa, jure in krede. Najlepši kalciti so v apnencih na stiku permokarbonskih in permskih kamnin z mezozojskimi.

Med plastmi apnanca, ki ležijo skoraj vertikalno, so plasti in leče skrilavih glinavcev, ki imajo masten videz in so temnosivo do črno obarvani. Vmes najdemo v apnenuc nekaj centimetrov debele lečaste prečne razpoke, ki jih zapolnjuje **kalcit**, tudi s kristali, velikimi do 1 cm. Prevladujejo brezbarvni skalenoedrskih oblik, bogati s ploskvami. Starejše generacije kristalov so mlečne, nekateri, mlajšega nastanka, pa so popolnoma prozorni. V kristalih so pogosti vključki markazita, ki je včasih priraščen tudi na površini kalcitovih kristalov. Velikost kristalov zlato obarvanega **markazita** ne presega 0,5 mm. Kristali na površini hitro oksidirajo in preperevajo, medtem ko so tisti, ki so ujeti v kalcitu, lepih oblik in barve. Največja zanimivost nahajališča so dvojčični kristali kalcita, ki se zelo razlikujejo od samskih kristalov, saj imajo prizmatsko obliko in so praviloma večji.

Dvojček kalcita iz Selc, priraščen na samskih kristalih kalcita. Na kalcitu sta izkristalizirala še markazit in fluorit.
Risba: Mirjan Žorž

Protasti skupek barita, dolg 15 mm, na podlagi iz kristalov kalcita. Najdba in zbirka Vilija Rakovca. Foto: Ciril Mlinar

Dvojček kalcita v apnencu;
3 x 2 mm. Najdba in zbirka Vilija
Rakovca. Foto: Miha Jeršek

Poredko so med kristali kalcita in markazita priraščeni drobni beli ali pa prozorni kristali **fluorita** v obliki kock. Ponekod lahko v gnezdih kalcitovih kristalov opazimo drobne igličaste kristale **sadre**. Kristali so prozorni, pogosto z dvojnično rastjo, v obliki lastovičijih repov. Najredkejši so majhni kristali **barita**, ki ne presegajo 1 mm. Večinoma so beli in ponekod prekriti s kristali markazita. Zelo redko so razviti do 15 mm dolgi in ukrivljeni protasti skupki drobnih baritovih kristalov.

Literurni vir:

GRAD, K., L. FERJANČIČ, 1974: *Osnovna geološka karta 1:100 000, list Kranj.*
Zvezni geološki zavod, Beograd.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Scopolia, Journal of the Slovenian Museum of Natural History, Ljubljana](#)

Jahr/Year: 2006

Band/Volume: [Suppl_3](#)

Autor(en)/Author(s): Vidrih Renato, Rakovc Vili

Artikel/Article: [Kalcitovi dvojckki iz Selc.](#) 318-320